BIDANG 4

Khulafa Ar-Rasyidin

Khalifah	Tempoh	Sumbangan Utama
Abu Bakar As-Siddiq	632–634M	Memerangi golongan murtad & nabi palsu; mengumpulkan Al-Quran
Umar Al-Khattab	634–644M	Membentuk sistem pentadbiran (Baitulmal, kalendar Hijrah)
Uthman Bin Affan	644–656M	Menyeragamkan penulisan mashaf Al-Quran (Mashaf Uthmani)
Ali Bin Abi Talib	656–661M	Menstabilkan pentadbiran ketika berlaku fitnah dalaman

Kerajaan Bani Umayyah (661–750M)

- Diasaskan oleh Muawiyah bin Abu Sufyan; pusat pentadbiran di Damsyik.
- Sistem pemerintahan bertukar kepada warisan (turun-temurun), berbeza daripada Khulafa Rasyidin.
- Sumbangan: perluasan wilayah sehingga ke Sepanyol (Andalusia), pembangunan seni bina seperti Masjid Umawi.

Kerajaan Bani Abbasiyah (750–1258M)

- Pusat pentadbiran di Baghdad; zaman kegemilangan ilmu (Zaman Kegemilangan Islam).
- Penubuhan **Baitul Hikmah** — pusat penterjemahan dan penyelidikan ilmu.
- Tokoh cendekiawan terkenal: Al-Khawarizmi (algebra), Ibnu Sina (perubatan), Al-Razi (kimia/perubatan).
- Runtuh akibat serangan Mongol pada 1258M.

Tokoh & Sumbangan Tamadun Islam

Tokoh	Bidang	Sumbangan
Al-Khawarizmi	Matematik	Bapa Algebra, sistem angka Arab-Hindu
Ibnu Sina	Perubatan	Al-Qanun fi At-Tibb — ensiklopedia perubatan
Ibnu Khaldun	Sejarah/Sosiologi	Al-Muqaddimah — asas ilmu sosiologi
Al-Idrisi	Geografi	Peta dunia terperinci pada zamannya
Jabir Ibn Hayyan	Kimia	Bapa Kimia Moden, teknik penyulingan

Faktor Kegemilangan Tamadun Islam

- Galakan menuntut ilmu berdasarkan ajaran Al-Quran & Hadis.
- Dasar terbuka menerima & menterjemah ilmu daripada tamadun lain (Yunani, Parsi, India).
- Sokongan pemerintah menerusi institusi seperti Baitul Hikmah dan madrasah.

Bidang Sirah & Tamadun Islam (4)

Faktor Kejatuhan Kerajaan Islam

- Perpecahan dalaman & perebutan kuasa antara pemimpin.
- Serangan luar (contoh: Tentera Mongol menyerang Baghdad 1258M, Perang Salib).
- Kemerosotan ekonomi & pentadbiran yang lemah pada peringkat akhir sesebuah kerajaan.

Ringkasan Bab

Bidang Sirah menguji kronologi, tokoh dan sumbangan tamadun Islam. Bina jadual garis masa sendiri (timeline) bagi Khulafa Rasyidin, Bani Umayyah dan Bani Abbasiyah supaya mudah mengingati urutan peristiwa — teknik ini amat membantu dalam menjawab soalan struktur bercorak "nyatakan peristiwa mengikut kronologi".

✍ Soalan struktur biasa: "Nyatakan DUA sumbangan Baitul Hikmah kepada perkembangan ilmu pengetahuan."

Bidang Akhlak (2)

Adab dalam Kehidupan Bermasyarakat

- Adab bersosial: hormat-menghormati, tutur kata sopan, menjaga hubungan silaturahim.
- Adab menuntut ilmu: hormat guru, tekun, sentiasa berdoa memohon ilmu yang bermanfaat.
- Adab bermedia sosial: mengelak fitnah, berita palsu (fake news) dan pertelingkahan di alam maya.
- Adab kepimpinan: adil, amanah, mengutamakan kepentingan rakyat/ahli kumpulan.

Kepentingan Akhlak Mulia

- Membina imej diri dan ummah Islam yang positif di mata masyarakat majmuk.
- Mengeratkan hubungan sesama manusia (hablum minannas) selain hubungan dengan Allah SWT.
- Mengelakkan gejala sosial dalam kalangan remaja seperti buli, vandalisme dan ponteng sekolah.

📌 Rasulullah SAW bersabda maksudnya: "Sesungguhnya aku diutuskan untuk menyempurnakan akhlak yang mulia." — sering dipetik dalam jawapan struktur.

Bidang Akhlak (3)

Ringkasan Bab

Bidang Akhlak menguji kefahaman konsep sifat mahmudah/mazmumah serta keupayaan pelajar mengaitkannya dengan isu semasa seperti buli siber, gejala sosial remaja dan etika di tempat kerja. Sediakan sekurang-kurangnya 2 contoh situasi harian bagi setiap sifat supaya mudah menjawab soalan struktur berbentuk senario.

Semakan Kendiri — 5 Bidang

Bidang	Sudah Faham?
Al-Quran & Tajwid	☐ Ya ☐ Ulang kaji semula
Akidah	☐ Ya ☐ Ulang kaji semula
Ibadah (Fiqh)	☐ Ya ☐ Ulang kaji semula
Sirah & Tamadun	☐ Ya ☐ Ulang kaji semula
Akhlak	☐ Ya ☐ Ulang kaji semula

Kertas 2 — Soalan Struktur (4–6)

Jawab Semua Soalan

4. [Akhlak] Berdasarkan pemerhatian anda, cadangkan DUA langkah untuk mengatasi masalah buli siber dalam kalangan remaja berpandukan akhlak Islam.
[4 markah]

5. [Ibadah] Jelaskan MAKSUD riba dan nyatakan SATU kesan buruknya kepada ekonomi masyarakat.
[4 markah]

6. [Akidah] Bezakan antara konsep Tauhid Rububiyyah dan Tauhid Uluhiyyah.
[4 markah]

Skema Jawapan — Kertas 2 (4–6)

4. [Akhlak] Berdasarkan pemerhatian anda, cadangkan DUA langkah untuk mengatasi masalah buli siber dalam kalangan remaja berpandukan akhlak Islam.

[4 markah]

Jawapan: (i) Menanamkan kesedaran tentang adab bermedia sosial supaya remaja sentiasa berhati-hati dan bertanggungjawab dengan setiap perkongsian di alam maya. (ii) Mengukuhkan didikan akhlak mahmudah seperti kasih sayang dan hormat-menghormati melalui didikan keluarga dan sekolah bagi mengurangkan sikap suka menyakiti orang lain.

5. [Ibadah] Jelaskan MAKSUD riba dan nyatakan SATU kesan buruknya kepada ekonomi masyarakat.

[4 markah]

Jawapan: Riba ialah sebarang tambahan atau faedah yang dikenakan ke atas urus niaga pinjaman/pertukaran yang tidak setara dan menzalimi salah satu pihak. Kesan buruk: membebankan golongan yang meminjam dengan hutang berbunga yang semakin bertambah sehingga menjejaskan kestabilan ekonomi dan memperluas jurang kemiskinan.

6. [Akidah] Bezakan antara konsep Tauhid Rububiyyah dan Tauhid Uluhiyyah.

[4 markah]

Jawapan: Tauhid Rububiyyah ialah keyakinan bahawa Allah SWT sahaja Pencipta, Pentadbir dan Pemilik seluruh alam. Tauhid Uluhiyyah pula ialah mengesakan Allah SWT semata-mata dalam beribadah dan tidak menyekutukan-Nya dengan sesuatu yang lain dalam amalan ibadah.

🎓 Nota Padat Pendidikan Islam Tingkatan 4 & 5 tamat. Selamat mengulang kaji dan semoga cemerlang dalam peperiksaan 2026!

Suka sampel ini?

PI & Moral T1–5

Pendidikan Islam T4–5

- PI T1–3: akidah, ibadah, sirah, akhlak + soalan
- PI T4–5: 5 bidang + K1, K2 + skema
- Moral T1–3: 36 nilai + latihan + skema

RM9.90

BELI SEKARANG >

nightmew.com/p/pendidikan-islam-moral-tingkatan-1-5 · FPX online banking · download serta-merta